

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/1566 din 28.04 2015

La nr. 132 din 06 aprilie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

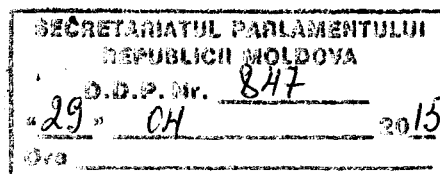
Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Anexa: 6 (șase) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

Ex.: D. Galamaga
Tel.: 022-257-376

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea nr.436/2006, nr.457/2003)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Scopul elaborării proiectului este de a modifica procedura de numire și de eliberare din funcție a viceprimarilor municipiului Chișinău. Finalitatea propunerilor constă în excluderea prevederilor prin care viceprimarii municipiului Chișinău sunt aleși cu votul majorității consilierilor aleși, la propunerea primarului, potrivit Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală și a Legii nr.457-XV din 14.11.2003 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale. Se propune, prin proiect că viceprimarii să fie aleși și eliberați din funcție la propunerea fracțiunilor.

Astfel, potrivit autorului, prevederile proiectului vor contribui la evitarea situațiilor și a impedimentelor legale pe care Consiliul municipal Chișinău le întâmpină în exercitarea competențelor stabilite de lege, și anume la alegerea și eliberarea din funcție a viceprimarilor.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului. În ceea ce privește argumentarea proiectului de act legislativ, conform art. 20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, autorul a relatat doar anumite condiții ce au impus elaborarea proiectului, dar aceste argumente demonstrează un anumit interes ce ține doar de administrația publică locală a municipiului Chișinău.

Ca rezultat, implementarea prevederilor proiectului va aduce o ambiguitate legală și o diferențiere față de celelalte autorități ale administrației publice locale în ceea ce privește alegerea și eliberarea din funcție a viceprimarilor. Prin urmare, primarul general și viceprimarii municipiului Chișinău exercită, în mod corespunzător, atribuțiile prevăzute de Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, pentru primarii unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, precum și de Legea privind statutul municipiului

Chișinău. De asemenea, administrația publică locală este guvernată de principiile administrației publice locale consfințite în normele în vigoare, avînd rolul de a asigura o construcție unitară a sistemului, în special în procesul de elaborare a normelor de drept în domeniul respectiv. Așadar, au fost evidențiate elemente și efecte noi doar într-o unitate administrativ-teritorială care are un statut special reglementat prin lege organică, iar argumentele prezentate în nota informativă nu justifică promovarea proiectului prenotat în redacția propusă. În acest sens, recomandăm autorului să stabilească reglementări și condiții unitare în tot cuprinsul legii, și totodată, să revizuiască propunerile prezentate prin prisma analizei efectuate din raportul de expertiză prenotat.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele unui anumit grup de persoane, cu scopul modificării prevederilor legislației în vigoare ce țin de alegerea viceprimarilor la propunerea primarului, într-o anumită unitate administrativ-teritorială (municipiul Chișinău). Însă, aceste interese sînt contrare legislației în vigoare și nu respectă interesul general al locuitorilor care aleg autoritățile reprezentative, atît primarul cît și consilierii locali, prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, conform art. 119 alin. (1) din Codul electoral. Astfel, potrivit prevederilor menționate, se subestimează atribuțiile primarului ce țin de înaintarea propunerii de numire în funcție a viceprimarilor, care exercită atribuții stabilite de primar și poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art.8-11 ale Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act legislativ pe pagina web oficială a instituției. La momentul examinării, proiectul și nota informativă era plasat pe pagina web oficială a Parlamentului: www.parlament.md.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

La art. 1 – la art. 56 alineatul (6) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.116) sintagma „în condițiile art.14 și 26” se înlocuiește cu sintagma „și se eliberează din funcție prin decizia Consiliului municipal Chișinău adoptată cu votul majorității consilierilor aleși, la propunerea fracțiunilor.”.

Norma proiectului este în conflict cu art.2 alin.(1), obiectul de reglementare a Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care stabilește modul de organizare și funcționare a autorităților administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale. De asemenea, art. 55 alin.(3) al legii menționate, stipulează, că: „organizarea și funcționarea autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău se reglementează, în mod corespunzător, de prevederile prezentei legi referitoare la autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și de prevederile Legii privind statutul municipiului Chișinău”. Totodată, este în conflict și cu art.14 lit.t) al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006, norma care reglementează competențele consiliilor locale, și anume „alege, la propunerea primarului, viceprimarului (viceprimarii), precum și îl (îi) eliberează din funcție, în condițiile legii”. Prin urmare, din prevederile în vigoare, reiese clar că candidaturile viceprimarilor municipiului Chișinău, se propun de către primarul general conform reglementărilor generale de organizare și funcționare a autorităților administrației publice locale.

Potrivit notei informative, în municipiul Chișinău persistă o situație în ultimii ani, în care consiliul municipal nu își exercită atribuțiile ce țin de alegerea viceprimarilor. Însă, Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, nu prevede instituția „fracțiunile” în cadrul administrației publice locale a municipiului Chișinău, cât și în cadrul celorlalte unități administrativ-teritoriale. În acest sens, subiecți ai autorității administrației publice locale sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive care constituie autorități reprezentative ale populației în cadrul unității administrativ-teritoriale, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Totodată, funcția viceprimarilor este o funcție de demnitate publică, conform Legii nr.199/16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, ce se ocupă indirect, prin numire în condițiile legii, astfel mandatul demnitarilor (viceprimarii) este de 4 ani, iar un alt termen nu este stabilit.

Recomandarea: Se recomandă autorului ca primarul ales în funcție (de ex. în decurs de 1 (una) lună sau 3 (trei) luni) să fie în drept să propună candidaturi la funcția de viceprimar, iar caz de neexercitare a acestei atribuții, acest drept să fie atribuit consilierilor locali (de ex. 1/3, 17 sau alt număr rezonabil, de consilieri locali). Astfel, aceștia urmează să propună candidaturi la funcția de viceprimar, dacă nu a fost exercitată această atribuție de către primar în termenul stabilit.

Totodată, să fie revizuit și uniformizat tot conținutul legii, referitor la alegerea viceprimarilor, astfel încît normele privind numirea/eliberarea viceprimarilor să fie aplicate pentru toate autoritățile publice locale.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

 Galamaga Dorina
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
24 Aprilie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.436/2006, nr.457/2003)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La art. I – la art. 56 alineatul (6) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.116) sintagma „în condițiile art.14 și 26” se înlocuiește cu sintagma „și se eliberează din funcție prin decizia Consiliului municipal Chișinău adoptată cu votul majorității consilierilor aleși, la propunerea fracțiunilor.”.	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Norma proiectului este în conflict cu art.2 alin.(1), obiectul de reglementare a Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care stabilește modul de organizare și funcționare a autorităților administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale. De asemenea, art. 55 alin.(3) al legii menționate, stipulează, că: „organizarea și funcționarea autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău se reglementează, în mod corespunzător, de prevederile prezentei legi referitoare la autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și de prevederile Legii privind statutul municipiului Chișinău”. Totodată, este în conflict și cu art.14 lit.t) al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006, norma care reglementează competențele consiliilor locale, și anume „alege, la propunerea primarului, viceprimarului (viceprimarii), precum și îl (îi) eliberează din funcție, în condițiile legii”. Prin urmare, din prevederile în vigoare, reiese clar că candidaturile viceprimarilor municipiului Chișinău, se propun de	Se recomandă autorului ca primarul ales în funcție (de ex. în decurs de 1 (una) lună sau 3 (trei) luni) să fie în drept să propună candidaturi la funcția de viceprimar, iar caz de neexercitare a acestei atribuții, acest drept să fie atribuit consilierilor locali (de ex. 1/3, 17 sau alt număr rezonabil, de consilieri locali). Astfel, aceștia urmează să propună candidaturi la funcția de viceprimar, dacă nu a fost exercitată această atribuție de către primar în termenul stabilit. Totodată, să fie revizuit și uniformizat tot conținutul

		<p>către primarul general conform reglementărilor generale de organizare și funcționare a autorităților administrației publice locale.</p> <p>Potrivit notei informative, în municipiul Chișinău persistă o situație în ultimii ani, în care consiliul municipal nu își exercită atribuțiile ce țin de alegerea viceprimarilor. Însă, Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, nu prevede instituția „fracțiunile” în cadrul administrației publice locale a municipiului Chișinău, cât și în cadrul celorlalte unități administrativ-teritoriale. În acest sens, subiecți ai autorității administrației publice locale sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive care constituie autorități reprezentative ale populației în cadrul unității administrativ-teritoriale, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Totodată, funcția viceprimarilor este o funcție de demnitate publică, conform Legii nr.199/16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, ce se ocupă indirect, prin numire în condițiile legii, astfel mandatul demnitarilor (viceprimarii) este de 4 ani, iar un alt termen nu este stabilit.</p>	<p>legii, referitor la alegerea viceprimarilor, astfel încît normele privind numirea/eliberarea viceprimarilor să fie aplicate pentru toate autoritățile publice locale.</p>
--	--	---	--